

אם להסיק — כדי לבשל ביצה קלה.

כיצד?

אם לחשבון, שנותנים גרעינים לסימן כמה כסף הוא חייב — שתיים.

אחרים אומרים — חמש. כי עד חמש זוכרים אנשים את המניין ואין צריכים לתת סימן.

תנו רבנן: המוציא שני נימין מזנב הסוס ומזנב הפרה, חייב. לפי שמצניעין אותן לנישבין, לעשות מהם רשת לצוד צפרים.

מקשה של חזיר נימין קשים שבשדרה של חזיר — אחת. שהסנדלרים שמים אותו בראש חוט התפירה.

צורי דקל שעושים מהם סלים — שתיים. לשני בתי נירין [עייין משנה עג, א].

תורי דקל שהם דקים מצורי דקל וגדלים סביב הדקל — אחת [רש"י אומר שאינו יודע למאי חזי, והערוןך פירש שראוי לתפור פי דלעת].

שנינו במשנה: ציפורת כרמים בין היה בין מתה כל שהוא.

ומבארין: מאי ציפורת כרמים? אמר רב: פליא ביארי כך שמה.

אמר אבוי: ומשתכח היא נמצאת בדיקלא דחד נבארא. בדקל צעיר שלא הספיק אלא רק סיב אחד להיכרך סביבו. ועבדי ליה לחוכמא משתמשין בה כדי להחכים ולפתוח הלב.

אכיל ליה לפלגא דימיניא אוכלים את חצי הצפור הימני, ופלגא דשמאליה ואת המחצית השמאלית רמי לה בנובתא דנחושא מכניס לתוך קנה מנחשת, וחתים לה בשיתין גושפנקי, בששים חותמות [לאו דוקא ששים, אלא כלומר מכסה את הקנה בהרבה כיוסיים כגון זפת ושעוה ואדמה]. ותלי לה באיברא דשמאלא, בזרועו השמאלית.

וסימניך "לב חכם לימינו, ולב כסיל לשמאלו". כגון זה, שהוא צריך עדיין להחכים.

וחכים כמה דבעי, וגמר לומד כמה דבעי, ואכיל ליה לאידך פלגא לאחר שיחכים. דאי לא אכיל ליה אלא זורקו — מיעקר תלמודו ישכח כל מה שלמד על ידו.

שנינו במשנה: רבי יהודה אומר אף המוציא חגב חי טמא כל שהוא, שמצניעין אותו לקטן לשחוק בו.

ומבארין: ותנא קמא סבר חגב טמא לא מצניעין אותו לקטן.

מאי טעמא?

דלמא אכיל ליה והרי הוא אסור באכילה. (3) ומקשינן: אי הכי, טהור נמי אסור באכילה כשהוא חי. ולא משום אבר מן החי, שהרי אינו טעון שחיטה, אלא משום מיאוס.

3. ואפילו למ"ד דאין בי"ד מצווין להפריש קטן מדבר איסור, מ"מ להאכילו בידים אסור. רש"י ד"ה דלמא.

לנטוע, והוי סתמא לנטוע. ואין לפרש שכיון בהדיא לנטיעה, דא"כ אפילו בגרעין אחד חייב, כמבואר לקמן בריש המצניע. תוד"ה אם.